

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๒๖/ค.๖๘๓๑

กระทรวงการคลัง

ณพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑/ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง มาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่...) พ.ศ.
พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุป และสรุปคำเสนอต่อที่ประชุม
คณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง มาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทย ในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับ การบริหารราชการ กระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทยให้ สอดคล้องกับ IFRS (International Financial Reporting Standards : มาตรฐานรายงานทางการเงิน ระหว่างประเทศ) โดยในมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ ๒๑ (TAS ๒๑) กำหนดให้กิจการต้องใช้สกุลเงินที่ ใช้ในการดำเนินงาน (“Functional Currency” หรือ “FC”) เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชี ซึ่งสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานอาจจะไม่ใช่สกุลเงินไทย

๑.๒ สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน หมายถึงสกุลเงินหลักที่ใช้ในสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจซึ่งกิจการดำเนินงานอยู่ สำหรับปัจจัยที่ใช้พิจารณากำหนดสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน คือ ๑. สกุลเงินที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อราคาขายของสินค้าและบริการ ๒. สกุลเงินที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อ ต้นทุนผลิตสินค้าและบริการ เช่น ค่าแรงงาน วัตถุดิบและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งที่ตั้งของสถานที่ประกอบการ ไม่ใช่ปัจจัยในการกำหนดสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน

/๑.๓ พ.ร.บ. ภาษี...

~~ลับ~~

๑.๓ พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมกำหนดให้บริษัทใช้สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ซึ่งส่งผลให้บริษัทที่ใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นสกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยต้องบันทึกบัญชีทั้งสองสกุลเงิน คือ บันทึกบัญชีด้วยสกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่ สกุลเงินไทยตามมาตรฐานบัญชี และบันทึกบัญชีด้วยสกุลเงินไทย ตาม พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากมาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเป็นการกำหนดให้ผู้ประกอบการสามารถคำนวณภาษี ด้วยสกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยได้ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากระดับนโยบาย อีกทั้งจะต้องมีการตรา พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมมีความเร่งด่วนมากเนื่องจากมาตรฐานการบัญชีไทยที่กำหนดให้ กิจการต้องใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชีได้มีผลบังคับใช้แล้ว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กำหนดให้การคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม สามารถใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยได้ เพื่อเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีไทย ซึ่งจะลดภาระในการบันทึกบัญชีของผู้ประกอบการ และเพิ่มความสะดวกในการประกอบธุรกิจ

๔.๒ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการข้างต้น จึงเห็นควรตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่...) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ ทั้งนี้ หลังจากกฎหมายมีผลบังคับ ใช้แล้ว จะได้ดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองต่อไป

๕. ผลกระทบ

มาตรการข้างต้น จะส่งผลกระทบ ดังนี้

๕.๑ ลดความแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีไทยและแนวปฏิบัติทางภาษี ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีที่ดี

๕.๒ เป็นการลดภาระในการบันทึกบัญชี และช่วยลดภาระต้นทุนในการจัดทำรายงานทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ

๕.๓ เป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ประกอบการ และทำให้ระบบการจัดเก็บภาษีของ ประเทศไทยในเรื่องของอัตราแลกเปลี่ยนมีความง่ายมากขึ้นโดยสามารถใช้อัตราเดียว (Single Rate) ในการแปลง ค่าในทุกกรณี

๕.๔ มาตรการข้างต้นไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐ และจะช่วยให้การ รายงานผลการดำเนินงานทางภาษีของผู้ประกอบการสอดคล้องกับงบการเงินและผลการดำเนินงาน ที่แท้จริงซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี

~~ลับ~~

/๖. ข้อเสนอ...

ลับ

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการและลดภาระในการบันทึกบัญชี โดยสามารถบันทึกเป็นสกุลเงินตามมาตรฐานการบัญชีไทย กระทรวงการคลังจึงขอนำเสนอมาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม โดยมีหลักการ ดังนี้

๖.๑ กำหนดให้ผู้ประกอบการใช้สกุลเงินต่างประเทศในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้

๖.๒ กำหนดให้ผู้ประกอบการที่จะใช้สกุลเงินต่างประเทศในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ต้องขอและได้รับอนุมัติให้ใช้สกุลเงินต่างประเทศ ในการทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชีตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เมื่อได้รับอนุมัติตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แล้ว ให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติ ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนด พร้อมกับให้ผู้ประกอบการใช้สกุลเงินต่างประเทศนั้นในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกับรอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดให้ทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชีด้วยสกุลเงินต่างประเทศ

สำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติให้ใช้สกุลเงินต่างประเทศในการทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชีตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ไปแล้ว ให้ใช้เงินสกุลต่างประเทศนั้นในการคำนวณรายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔

๖.๓ กำหนดให้สกุลเงินต่างประเทศ ที่ผู้ประกอบการสามารถใช้เป็นสกุลเงินที่ใช้ในการทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชี รวมไปถึงใช้ในการคำนวณ รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้นั้น ต้องเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานตามมาตรฐานการบัญชี อันหมายถึง สกุลเงินที่ใช้ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหลักซึ่งกิจการดำเนินงานอยู่ โดยได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชี

๖.๔ สกุลเงินต่างประเทศที่ใช้ในการทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชี รวมไปถึงใช้ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ได้แก่ ๑. สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ๒. สกุลเงินยูโร ๓. สกุลเงินเยน และให้สามารถเพิ่มเติมสกุลเงินอื่นได้โดยการออกประกาศกระทรวงการคลัง

๖.๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบการต้องการเปลี่ยนสกุลเงินที่ใช้ในการทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชี รวมไปถึงใช้ในการคำนวณ รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมไปเป็นอีกสกุลเงินหนึ่งนั้น สามารถกระทำได้โดยต้องได้รับการอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร และให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป

๖.๖ การแปลงค่าจากสกุลเงินอื่น เป็นสกุลเงินไทยหรือสกุลเงินต่างประเทศที่บริษัทได้รับอนุมัติให้ใช้เพื่อคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ให้ใช้วิธีการแปลงค่า ดังนี้

(๑) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราอื่นที่รับมาหรือจ่ายไป ในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยหรือเงินตราต่างประเทศที่บริษัทได้รับอนุมัติให้ใช้ ตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศนั้น

ในกรณีที่มิได้มีการซื้อขายเงินตราอื่น ให้คำนวณเงินตราอื่น หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องนั้นเป็นเงินตราไทยหรือเงินตราต่างประเทศที่บริษัทได้รับอนุมัติให้ใช้ ดังนี้

/(๑.๑) ใช้อัตรา...

ลับ

~~ลับ~~

(๑.๑) ใช้อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยใช้อัตราซื้อหรืออัตราขายของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ

(๑.๒) ใช้อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยใช้อัตราถั่วเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ

(๑.๓) ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ โดยใช้อัตราซื้อหรืออัตราขายของธนาคารแห่งประเทศไทย (อัตราแลกเปลี่ยนของ ๑ วันก่อนหน้า) หรือ

(๑.๔) ใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ โดยใช้อัตราถั่วเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารแห่งประเทศไทย (อัตราแลกเปลี่ยนของ ๑ วันก่อนหน้า)

(๒) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราอื่นเหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยหรือเงินตราต่างประเทศที่ได้รับอนุมัติให้ใช้ ตามอัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยหลังสุดที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่กรณีซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ หรือตามอัตราถั่วเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๓) ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจากสินค้า ให้ถือตามราคาทุน ถ้าราคาทุนเป็นเงินตราอื่น ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทย หรือเงินตราต่างประเทศที่บริษัทได้รับอนุมัติให้ใช้ตาม (๑)

ทั้งนี้ การใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการและการใช้อัตราถั่วเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ ให้ขออนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป

๖.๗ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมที่ใช้เงินตราต่างประเทศในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม แปลงค่ารายได้ รายจ่ายและกำไรหรือขาดทุนสุทธิที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยเพื่อกรอกแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษี โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้สำหรับช่วงเวลาที่ยื่นแบบฯ ดังนี้

(๑) การยื่นแบบแสดงรายการภาษีประจำปี ให้ใช้อัตราถั่วเฉลี่ยฯ ของทั้งปี

(๒) การยื่นแบบแสดงรายการภาษีครึ่งปี ให้ใช้อัตราถั่วเฉลี่ยฯ ๖ เดือนที่เกิดรายได้ รายจ่าย

(๓) การยื่นแบบแสดงรายการภาษีที่มีรอบระยะเวลาบัญชีไม่ครบหนึ่งปี ให้ใช้อัตราถั่วเฉลี่ยฯ ตามจำนวนเดือนในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

๖.๘ กำหนดห้ามมิให้นำกำไรหรือผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนอันเกิดจากการแปลงค่าเงินสกุลต่างประเทศเป็นเงินสกุลไทยเพื่อนำเงินนั้นมาชำระภาษี มารวมคำนวณเป็นรายได้หรือรายจ่ายเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

/๖.๙ ภาษีอากร...

~~ลับ~~

~~ลับ~~

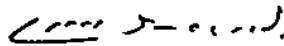
๖.๙ ภาษีอากรค้าง ผลขาดทุนสุทธิยกมา และเครดิตภาษีของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี สามารถนำมาใช้ในการคำนวณภาษีในแต่ละปีได้ โดยต้องไม่แปลงค่าเป็นสกุลเงินต่างประเทศที่ใช้ในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

๖.๑๐ กำหนดให้วิธีการแปลงค่าเงินตรา หนี้สินและทรัพย์สินที่เหลืออยู่เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายของผู้ประกอบการใช้สกุลเงินไทยในการบันทึกบัญชีเพื่อคำนวณภาษี หรือการแปลงค่าในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transition Period) ให้ใช้วิธีการตามมาตรฐานการบัญชี ที่ได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชี ซึ่งวิธีการดังกล่าวให้บังคับใช้กับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติให้ใช้สกุลเงินต่างประเทศ ในการทำบัญชี หลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชีตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ.ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ไปแล้วด้วย ทั้งนี้ กำไรหรือผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการแปลงค่าเพื่อการเปลี่ยนผ่านนี้ไม่ให้ถือเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

กระทรวงการคลังจึงเรียนมาเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างกฎหมายและหลักการของมาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ตามที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

สำนักวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๐๓๓

โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๓๒

E-mail taxpolicy@rd.go.th

~~ลับ~~